

Учебният процес в

**медицинското висше училище.
Болният в учебния процес**

1. Определение

- **Учебният процес** във висшето училище представлява **дидактическа организация на равностойни елементи, връзки и отношения, насочени към усвояване на определен обем знания, умения и навици от студентите под ръководството на преподавателя**
- **Обучение** - организационно-функционално единство между преподаването и ученето
- **Учебен процес = процес на обучение = обучение**
 - **ОБУЧЕНИЕ - ОБРАЗОВАНИЕ?**

Педагогика / Андрагогика

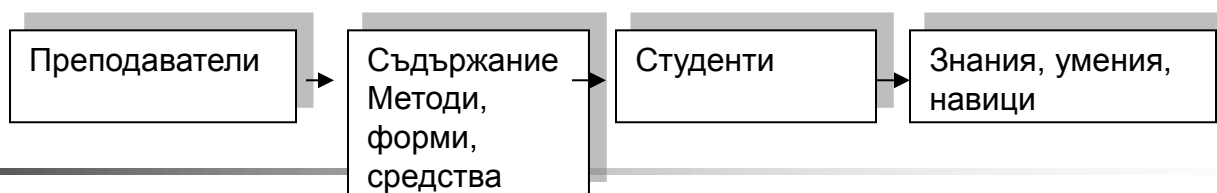
- **Педагогика** – наука за обучението и възпитанието
- Педагогиката се дели на
 - теория на възпитанието и
 - теория на обучението (дидактика)
- **Андрагогия** – изкуството и науката за обучение и образование на зрели хора – предлага подходи, форми, методи, средства, цели и учебни стратегии за обучение и възпитание на зрели хора, изградени личности
- Образованието и обучението на хора над 18 год. (по бълг. Законодателство) е андрагогически процес

Същност на обучението

- единство на два акта: **преподаване** и **учене** за постигане на обща цел
- Взаимодействие в учебния процес – 3 фази
 - субект-обектно въздействие $S \rightarrow O$
 - субект-обектно взаимодействие $S \leftrightarrow O$
 - субект-субектно взаимодействие $S \leftrightarrow S$

Обучение - видове

- **Обучение, центрирано към преподавателите.** При традиционния формат на обучение - директно активно въздействие на преподавателя върху обучавания, в резултат на което той придобива определени **знания, умения, навици**, в съответствие с формулираните учебни цели и избраното учебно съдържание. **Активна, водеща роля на преподавателя и пасивно участие на студентите в УП**
- **Обучение, центрирано към студентите.** При съвременните, модерни технологии на обучение се залага на интерактивността. Целта е да се помогне на студента **самостоятелно да овладява знания, умения, навици**, да търси сам източници на информация, да се научи да се самооценява. **Преподавателят придобива нова роля** – на модератор, фасилитатор, който организира и координира самостоятелната учебна дейност на **студентите**. **Студентите се превръщат в активна, водеща страна в учебния процес**

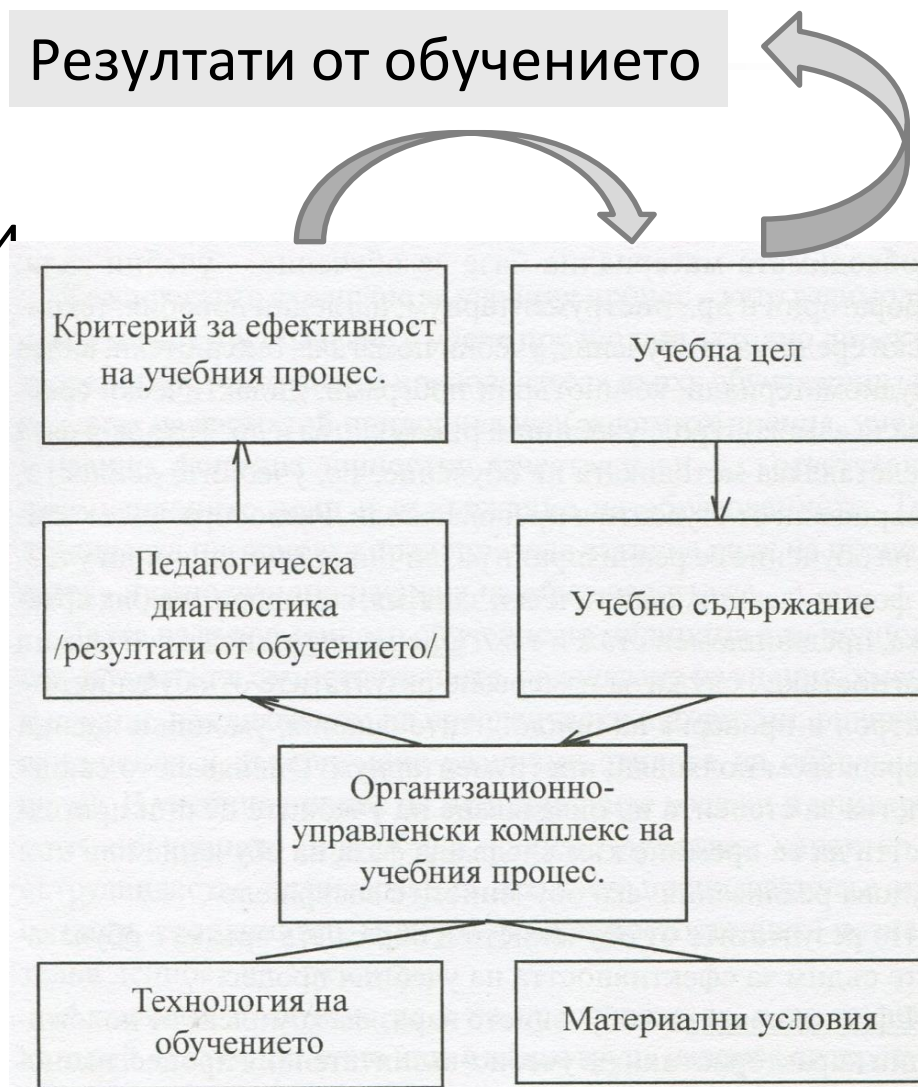
2. Структура на учебния процес – етапи, фази

- Планиране
- Организиране
- Осъществяване
- Оценка
- Корекция при необходимост

3. Компоненти (елементи) на УП

- Учебни цели
- Учебно съдържание
- Организационно-управленски комплекс на УП
 - Технология на обучение
 - Материални условия
- Педагогическа диагностика
 - Изпитване
 - Оценяване
- Критерий за ефективност на учебния процес

Резултати от обучението

4. Характеристики на учебния процес

- **планиран,**
- **организиран,**
- **целенасочен и**
- **има системен характер** - в условията на учебно-възпитателните институции
- **динамичен,**
- **последователен,**
- **познавателен,**
- **информационен процес,**
- **продължителен** (образование и самообразование)
- **разгърнат във времето,**
- **управляем,**
- **ръководен,**
- **Контролируем и др.**

Цел на процеса на обучение: обучаваните да усвоят съдържанието на образованието, да се възпитат и да се развие тяхната личност

5. Специфични особености на учебния процес във висшето медицинско училище

Обучението във ВМУ се различава съществено от това, провеждано в други ВУ

- не е двустранен, а тристранен процес - **болният**
- протича в реални условия
- изпреварващ характер
- голям обем, сложност, тежък понятиен апарат – изпитание за студентите, натоварват памет, мислене
- **редовна форма на обучение** – специалности от регулираните професии
- процес на професионална подготовка
- **най-дългото обучение**

Съгласие на болния за участие в учебния процес

Сдружения за защита на болния в учебния процес

6. Болният като трета страна в учебния процес (1)

- Създава по-сложна дидактическа ситуация, неповторима, но трудна за планиране, организиране и провеждане
- Влияе върху взаимоотношенията преподавател – студент
- Явява се „живо“ средство за обучение (**обект**)
- Поведението на пациента влияе върху протичането на учебните занятия
- Колкото подпомага, толкова може да затрудни учебния процес
- Всеки болен е отделна **личност** (**субект**) – характерови особености, интереси, опит, мотиви, нагласа, преживявания – отношение към здравето

Болният в учебния процес (2)

□ **Отношение към здравето като ценност**

- **Оптимистично**, до неоснователно оптимистично и нехайно – като защитна реакция, изтласкване, отрицание
- **Фаталистично** – убеденост, че нищо не зависи от него
- **Песимистично**, до хипохондрия – насочено внимание към най-незначителни прояви, неразположения
- **Реалистично** – поемат лична отговорност за собственото си здраве

Болният в учебния процес (3)

Емоционално натоварен, раним, неспокоен,
чувствителен, уязвим

Страх/Срам

- Страх от бъдеща диагноза
- Страх от манипулации
- Страх от усложнения
- Страх от обучаваните
- Страх от загуба на работоспособност
- Страх от промяна в отношението на семейството

Болничната среда

- Отсъствие на близки и приятели
- Адаптация към обстановка, здравен екип, режим
- Приятна???

Болният в учебния процес (4)

- вид и тежест на заболяването
- етап на протичане
- наличие на усложнения
- прогноза
- Пол, възраст,
- образование, професия, специалност,
- социално положение,
- икономически статус,
- религиозна принадлежност,
- етническа принадлежност и т.н.

Болният в учебния процес (5)

Видове поведение в болнична среда

- Уравновесено, спокойно, търпеливо
- Адаптирано, тревожно
- Затварящи се в себе си, необщителни
- Пасивно-агресивно, враждебно-раздразнително
- Регресивно – пълна зависимост от грижите на другите, неспособност за реорганизация в новите условия
- Търсене на "вторична печалба" от болестта